

سازمان انقلابی افغانستان "رابشناسیم

"مارکسیست یا رویزیونیست؟"

فصل یازدهم

قسمت سوم این فصل

تذکر لازم این بخش

در این بخش گزارشاتی از ستمگری ملی و شوونیزم خوانین و کمپرادورهای ملیت پشتون به روئیت اسناد تاریخی ذکر می‌شود. هدف این به محکمه طلبیدن تاریخ این است:

1- با خاطر آنکه بتوان یک تصویر حقیقی از مبارزه اضداد اساسی- اجتماعی در جامعه ترسیم کرد، به تاریخ رجوع می‌کنیم. زیرا این تضادهایه واسطه ملاک- کمپرادورهای ملیت پشتون طی تقریباً یک سده نقش تضاد غالب را در جامعه بازی کرده اند. بینش فلسفی مارکسیزم- لینینیزم- مائویزم برآنست که مبارزه تضادهادر داخل هرشیی و هر پدیده تعیین کننده تمام خصلت‌ها و عمل و عکس العمل‌های درونی و بیرونی آن شیی و آن پدیده می‌باشد. اگر مبارزه اضداد عمدہ که موتور متحرک یک جامعه به پیش است به واسطه مبارزه اضداد غیر عمدہ کنار زده می‌شوند (از حالت غالیت می‌افتد)، آن جامعه نمی‌تواند همپای جوامعی که بر خط دیالکتیکی مبارزه اضداد حرکت می‌کنند، رشد کند. مبارزه اضداد عمدہ (مبارزه میان تولید و توزیع) است که اهالی یک کشور را از سطح قبایل و طوایف مختلف با سنت‌های و فرهنگ‌های مختلف به سطح "یک ملت" تکامل میدهد. تاریخ بیانگر این مبارزه است و مابا مراجعه بتاریخ نشان میدهیم که "ملت ایران"، "ملت پاکستان"، "ملت افغان" وغیره اسم‌های بی‌رسمی اند و جو دخاری ندارند. اینها تلاش‌های شوونیستی طبقات حاکمه فارس، پنجاب و پشتون برای اختفای ستمگری ملی و جلوگیری از تکامل تاریخی اهالی ایران، پاکستان و افغانستان می‌باشند. این اسمای بی‌رسمی که هر روز به واسطه خلق‌های کرد، عرب، بلوج، لر، سند، پتان، تاجک، ازبک، هزاره وغیره در این کشورها بمثابه دروغ‌های بی‌پایه ثبوت می‌شوند، ناکامی ها و ابستگی‌های طبقات حاکمه فارسی، پنجاب و پشتون را به امپریالیزم نشان میدهد.

2- موجودیت عناصر اساسی ملت (زبان، منطقه زیست، فرهنگ ملی و انکشاف و توسعه تقسیم کار اجتماعی یا اقتصاد مشترک) بدون دموکراسی با یکدیگر تعامل نمی‌کنند. به این لحاظ یک شرایط مناسب ضرور است تا این عناصر با هم دیگر شان وارد تعامل شوند که همانا دموکراسی می‌باشد. به این لحاظ نباید گفتار رفیق استالین رابطه میکانیکی درک کرد و پنداشت که بمجرد

پدید آمدن عناصر ملت در بین یک اهالی، آن اهالی بطور اتوماتیک ملت را تشکیل میدهد. این بخش بطور عمدۀ برای اثبات این دو نکته نوشته شده است.

دموکراسی ، امپریالیزم و ظهور ملت ها

تاریخ تقریبا سه قرن نشان میدهد که بورژوازی اروپای باختری فقط در یک مرحله یعنی هنگامیکه باید دولت های فئودالی را سرنگون میکرد و جامعه را بطبق مقتضیات شیوه تولید خویش آرایش میداد، از خود خصلت دموکراتیک نشان داده است. این موضوع نیز در مورد آن ملت های اروپائی صدق میکند که در ترکیب آن یک ملیت با ساختار تاریخی فئودالی قوی، وجود نداشته است؛ مانند ایتالیا، فرانسه، هالند، آلمان، دنمارک. و کشورهای اروپائی مانند انگلستان، اسپانیا، بلجیم وغیره که در ترکیب آن از اول یک ملیت با ساختار قوی فئودالی و پیشینه ستمگری ملی وجود داشته و همیشه کوشیده بازار تولید و مبادله تمام کشور را به نفع "ملیت خود" بچرخاند، پیوسته به ناسیونالیزم اهالی داخل در اتحاد کشوری دامن زده است. انگلندی ها در انگلستان، کتلانی ها در اسپانیا و فلام ها در بلجیم نمونه این حقیقت است. اگرچند ساختار فئودالی در انگلستان، اسپانیا و بلجیم از بین رفته ولی عوامل غیر دموکراتیک هم از نظر سیاسی، هم از نظر اقتصادی و هم از نظر فرهنگی هنوز در این جوامع به ناسیونالیزم آیرلندی ها، اسکاتلندی ها، باسک ها، فلاندرها وغیره دامن میزنند.

بعد از آن که بورژوازی بر فئودالیزم از نظر سیاسی پیروز شد، مبارزه بورژوازی علیه فئودالیزم از حرکت بازماندگان دموکراسی بورژوازی حالت پویائی و متفرقی بودنش را از دست داد. بین حالت حرکت به پیش و حرکت به عقب یک حالت دیگر که عبارت از حالت "توقف" میباشد، وجود دارد. دموکراسی بورژوازی حوالی سالهای 1800-1840 در این موقف قرار داشت. دموکراسی بورژوازی راه دور و درازی را که در پیش رو داشت طی ناکرده ترک گفت. یعنی قبل از آنکه دموکراسی را به حد اكمال بر ساند یعنی بقایای فئودالیزم را نابود، قدرت کلیسا را محو، برابری زن را با مرد تامین کندو.. غیره، دموکراسی را ساقط ساخت و آن را در حد "انتخابات قوای مقنه" در حیطه قانون اساسی ایکه بر نابرابری ملی، جنسی و منطقی استوار بود و هست، محدود نمود.

اکنون تقریباً یک و نیم قرن است که بورژوازی به مرحله امپریالیزم رشد کرده و به یک نظام کاملاً فرتوت و عقب‌مانده اجتماعی، سیاسی و اقتصادی مبدل شده است. شیوه تولید آن کما فی الساق در همان چارچوب تولید باقی مانده که صد سال پیشتر از این وجود داشت در عین اینکه مناسبات آن با جهان و خلقها تغییر خورده ولی خصلت ذاتی ستمگری آن نتها تغییر نخود ره بلکه افزون گردیده است. ستمگری ملی امپریالیستی از ستمگری درونگرایا ستمگری فئودالی به ستمگری بیرون زا یا ستمگری جهانی امپریالیستی تبدیل گردیده است.

تنها چیزی که عصر امپریالیزم بر تقسیم کار اجتماعی افزوده صنعت الکترونیک و فضا نوردی است. این دو رشته مخصوص در تقسیم کار اجتماعی اثرات خیلی محدود (برنامه ریزی با کامپیوترو دیجیتالیزه ساختن پروسه کار) بجا گذاشته است. اما بر عکس اثرات نظام امپریالیستی بر جهان و جوامع در حال رشد کاملاً ویرانگرانه و غیرقابل مقایسه میباشد.

امپریالیزم در کشورهای عقبمانده نفوذ و نمایندگانش را باخون و آتش بر خلق اینکشورهای تحمیل کرده است، تحت سلطه و سیطره امپریالیزم، فئودالیزم در این جوامع نتها از بین نرفت بلکه به یک قشر جدید بی نهایت ارتجاعی که از نظر فرهنگی فئودالی، از نظر مناسبات اقتصادی بورژوازی و از نظر سیاسی وابسته و مزدور استحاله شد. این قشر در تمام جوامع در حال رشد سیر رشد و انکشاف طبیعی جامعه را لجام زده و از تکامل اهالی آنها به حد یک ملت جلو گیری کرد.

قدرت رسیدن نادرشاه فصل کاملاً تاریکی را در تاریخ افغانستان بازمیکند. زیرا نادرشاه تنها نماینده استعمار و امپریالیزم نه که نماینده فئودالیزم نیز میباشد. نادرشاه، ظاهر شاه و داود خان (آل یحیی) حرکت تکاملی افغانستان را با سرکوب اهالی ازبک؛ تاجک و هزاره کاملاً مسدود ساخت. اینها که نماینده فئودال- کمپرادورهای ملیت پشتون بطور خاص و ملیت‌های دیگر بطور عام بودند انسان افغانستانی را که دارای قریحه سرشار و استعداد آماده پذیرش تغییر و تکامل است به چنان سیه روزی نشانید که در جستجوی زنده ماندن هر سوراخ و سننه را در ممالک دیگر رانتخاب کرد تا زنده بماند.

بنابه سیطره فئودال- کمپرادوریزم و امپریالیزم است که امروز افغانستان به لانه طالب و مجاهد مبدل گردیده است. زیرا این طبقه ضد ترقی، ضد دموکراسی و ضد مدنیت هیچ حرکت سیاسی، اقتصادی و فرهنگی پیش رو و متفرقی را که با سیاست‌های اقتصادی و سیاسی امپریالیزم و فئودالیزم در مغایرت قرار داشته باشد، نمیتواند قبول کند. معهذا ساده لوحی خواهد بود اگر پنداشته شود که تحت یک چنین نظام (نیمه مستعمره- نیمه فئودالی و اکنون مستعمره- نیمه فئودالی) ستمگری ملی و شوونیزم ملی وجود نداشته باشد. ساده لوحانه تراز آن اینست که آدم پندارد با وجود ستمگری و شوونیزم ملی اهالی ملیت‌های مختلف با همیگر وحدت میکنند و "ملت افغان" را به وجود می‌آورند.

پروژه‌های انکشافی به نیت سفت کردن زنجیرهای خلق افغانستان

"سا" بر ماحمله میکنده چراگفته ایم دولت‌های افغانستان منطقه زیست ملیت پشتون را نسبت به منطقه زیست ملیت‌های دیگر کشور بیشتر انکشاف داده و سدهای هایدرو الکتریک و نهرهای آبیاری بزرگی را در این مناطق به وجود آورده اند. و میگوید که این مبارزه طبقاتی نیست و "کمونیست هایین گونه حرف نمیزنند، یعنی" این راز هارا افشار نمیکنند! ". و حتی مار انکوش میکنده" مائوئتسه دون اندیشه هایین گونه فکر نمیکنند!".

مادر بالا خاطر نشان ساختیم که دولت های آل یحیی از زمان نادرخان تا داودخان همه و همه نماینده‌گان فئووال ها و تاجران دلال بطور عام و فئووال-کمپرادور ملیت پشتون بطور عمدہ بوده اند. از "سا" میخواهیم بپرسیم که آیا قبول میکنید که چنین است یانه؟ اگر پاسخ منفی باشد پس این دولت ها نماینده چه طبقه ای بوده اند؟ اگر پاسخ مثبت است پس چرا از اعمال ستمگری ملی به واسطه خوانین و فئووالهای ملیت پشتون تحت حمایه این دولت ها و در آخرین تحلیل تحت حمایه امپریالیزم و سوسیال-امپریالیزم اینقدر دادوبیداد طفلانه را به راه می اندازید؟

چرا کمونیست هارا منع میکنید که سیاست های ضد ملی و ضد دموکراتیک خوانین و فئووالهای ملیت پشتون تحت حمایه قدرت دولتی را افشا نکنند؟ مگر از نظر شما افسای خیانت های ملاکین و فئووالهای ملیت پشتون بطور خاص و ملاک-کمپرادورهای افغانستان بطور عام وظیفه ای نیست که مبارزه طبقاتی پیش پای آنها گذاشته است؟ مگر از نظر شما (مارکسیست-لنینیست-مائوتسه دون اندیشه ها!) امپریالیزم و ارتقای باهر اقدامی که انجام میدهد و هرگامی که بر میدارند منافع طبقاتی و تداوم و بقای سلطه وسیادت خود را مد نظر ندارند؟ و این منافع را به قیمت اسارت بیشتر خلق و سفت کردن زنجیر های آنها برآورده نمی‌سازند؟ اگر چنین نیست پس بگوئید که چطور است و اگر چنین است، پس اینکه شما از ما می طلبید که اقدامات دشمنان طبقاتی مرا افشا نکنیم چه معنی دیگری بغير از این دارد که شما در جانب فئووال-کمپرادورهای میهنفروش و امپریالیزم ایستاده اید؟

حتی یک روشنفکر خرد بورژوا که به خود حقیقت صداقت دارد میداندو هم چنین می‌گوید که امپریالیزم و ارتقای در هر اقدام سیاسی و اقتصادی منافع فوری یا پتنسیال طبقاتی خود را مدنظر دارد و "هیچ گربه به رضای خدا موش نمی‌گیرد". اگر واقع‌قضیه از این قرار است پس این وظیفه و رسالت انقلابی کمونیست های افغانستان است که به مردم و ملیت های تحت ستم برسانند که سدهای هایدرو الکتریک در کجکی، سربند بغرا، نگلو، چک وردک، سرده و... غیره بخاطر انکشاف بورژوازی کمپرادور ملیت پشتون آباد شدند. دولت در نظر داشت که فئووال ها مازاد محصولات پنبه، زغر، کنجد، میوه جات، سبزیجات و غیره محصولات کشاورزی را که ازده ها هزار جریب زمین که تحت آبیاری نهرهای ماندبغرا، گرشک و غیره بدست می‌آیند به راحتی بسته بندی، قابل ترانسپورت و آماده فروش ساخته و در بازارهای ملی و بین المللی برساند. واژاین‌طریق بورژوازی کمپرادور تقویت شود. به اینصورت مناطق زیست ملیت پشتون برای اهداف و مقاصد سیاسی دولت ارتقای اآل یحیی انکشاف یافته است. یکی از این مقاصد سیاسی مغضبانه اعمال ستمگری بود. حالا؛ اگر "مارکسیستی" پیدامیشود که مقاصد و اهداف دولت های فئووال ها و کمپرادور ها را جدا از منافع طبقاتی آنها می‌بیند، باید یکبار دیگر مارکسیسم رامطالعه کند. اگر چنین سفاهتی در ندانی و بی آگاهی او ریشه ندارد و او به سورسات سفره ارتقای چشم دوخته و از حواشی آن لقمه بر میدارد باید رک و راست بگوید که مارکسیست نیست و یک چیز دیگر است. اینکه هم آدم خود را مارکسیست بگوید و هم اسلام را "رهنمای بشر برای 13 قرن" بخواند، هم خود را مارکسیست بگوید و هم خمینیرا "بت شکن و قهرمان بنامد، هم خود را مارکسیست بخواند و هم مرجعيین" اتحاد سه

گانه را پیشگام و حامی دموکراسی "معرفی کند، هم خودرا مارکسیست بخواند وهم "ظاهرشاه را ناجی مردم و حامی استقلال افغانستان بنامد". آدمی است محیل، شیاد، دروغگو و فریبکار. پیروان چنین "مارکسیزم" به اندازه یک خرد بورژوای مذهبی شریف و صادق هم دارای شرافت سیاسی نیستند.

علل و عوامل ناسیونالیزم ملت های غیر پشتون

ناسیونالیزم در افغانستان برخلاف ممالک دیگر محصول تولید و مبادله کالائی بورژوازی نیست. ریشه ناسیونالیزم در بین ملت های غیرپشتون در تصرف بازار به نفع "ملت من" - نه که در تصرف "زمین، چراغاه و مراتع مشاع به نفع ملت من" میباشد. فوادال های ملت پشتون بر زمین های هزاره هاو سیس ازبک ها، تاجکها و ترکمن ها در شمال کشور حمله و رشد نمکه اینک به هر کدام از آن به روئیت تاریخ بطور خیلی مختصر تماس میگیریم:

- ۱- حمله بر زمین های ملت های تاجک، ازبک و ترکمن در شمال کشور

سیاست غصب زمین ملت های غیرپشتون در شمال کشور در زمان امیر حبیب الله خان آغاز شد. بعد از مرگ امیر پسرش امان الله خان آنرا به یکی از سیاست های رسمی دولت خویش مبدل کرد. او برای

توزیع زمین های اهالی غیرپشتون در شمال افغانستان به مردم مشرقی، جنوبی و اطراف کابل (وردک، لوگر و غیره) نظام نامه ای ترتیب داد و آنرا قانونی ساخت. در این نظام نامه گفته میشده که:

(1): - کسانی که از اهالی ولایت کابل و حکومتی های اعلای سمت مشرقی و جنوبی بزمین داری ولایت قطغن راغب باشند و روانه قطغن میشوند، نائب الحکومه قطغن و مدیر زراعت قطغن فوراً برای سکونت شان مطابق مواد این نظام نامه مکلف و موظف شمرده میشوند.

2: - مطابق نظام نامه تفریق وظایف حکام، مدیریت زراعت قطغن قبل از رسیدن ناقلين زمین های قطغن را

بنظر دقت گرفته و برای اسکان ناقلين استحضارات اولیه را اجرا میدارد، از آن جمله زمینی که حالا آب داشته و برای اسکان ناقلين تیار باشد مشخص میکند و تعداد نفری ناقلين را که درین زمینها سکونت و گذاره کرده میتوانند تعیین میکند.

3: - مدیر زراعت بذریغه نائب الحکومه از مقدار زمین و گنجایش مقدار نفوس ناقلين بوزارت داخلیه فوراً اطلاع میدارد، وزارت داخلیه مطابق اطلاع مدیر زراعت قطعن حصه تعداد نفوس ولایت کابل و سمت مشرقی و جنوبی راتفرقی کرده به آنها خبر می رساند، والی کابل و حکام اعلای سمت مشرقی و جنوبی مطابق اطلاع وزارت داخلیه اعلان کرده کسانی که خواهش رفتن را داشته باشند روانه قطعن میدارند.

4: - علاوه بر زمینهایی که به تحت جوی آب میباشند، نائب الحکومه و مدیر زراعت قطعن مکلف و موظف هستند که سرنشیه نهر امام صاحب و امثال آنرا نیز ملاحظه می کنند، نائب الحکومه بذریغه مدیر زراعت قطعن پیمایش انواری را که جدید کشیده میشود تعیین میدارد و برای کشیدن انوار مذکور بذریغه وزارت تجارت تخصیصات لازمه منظوری حاصل میدارد.

امان الله خان در بین چپ افغانستان از اسم و رسم نیکوئی برخوردار است. این به آن دلیل است که شاهان و سلاطین دیگر افغانستان به اندازه ای مزدور منش، تسلیم طلب و گوش به فرمان استعمار بودند که کارهای امان الله خان در تاریکی و غبار خیانت های آنها به آسانی مشاهده نمیشود. از جانب دیگر زمینه خوشبینی برخی از چپ افغانستان را حرف های رفیق استالیں تشکیل میدهد که اور ایک پادشاه ضد استعمار توصیف میکند. ولی چپ آگاه یعنی چپی که با حقایق تاریخ آشناست و از دیدگاه مبارزه طبقات به مسایل می بیند، میداند که شاه امان الله در نهایت امریک پادشاه بود. او با حرکت از همین موضع تمام مرتعین فنودال و ضد بلویک تاجک، ازبک و ترکمن را که بعد از شکست در جنگ ارجاعی شان علیه نیروهای بلشویک فرار کردن دنپناه داد. او همیشه با ترس و واهمه به اهالی ملیت هائی که در آنطرف دریای آموخویش و قوم داشتند، میدید. و از این هراس داشت که این روابط موجب نفوذ کمونیزم در افغانستان گردد، بهمین دلیل به توصیه محمود طرزی (پدر زنش) تلاش کر ددر شمال کشور سدی از اهالی ملیت پشتون پدید آورد. ایجاد این سد یک استراتیژی مبارزه ضد کمونیزم بود. یک مولفه این استراتیژی را این حقیقت تشکیل میداد که ناقلين به شمال در آنطرف دریای جیحون خونشیریک و خویشاوند نداشتند، لذا تماس های هم خونی و خویشاوندی موجب نمیشود که آنها با کمونیست های تاجک، ازبک و ترکمن در آنسوی جیحون در تماس آیندو از مزايا و مفاهیم انقلاب کبیر اکبر و سو سیالیزم باخبر شوند. مولفه دوم این استراتیژی مسئله زبان بود. محمود طرزی میدانست که در صورت نبود زبان مشترک امکان بیان مفهوم علمی کمونیزم اگر ناممکن نباشد خیلی مشکل است. این دو مولفه فاکت های مسلم بودند و مولفه سوم باید ایجاد میشدند این استراتیژی واقعاً کارگر بیفت. مولفه سوم عبارت بود از دادن زمین های آبی و وسیع به اهالی ملیت پشتون در این منطقه بود. به همین دلیل یک خانواده زارع یا چوپان معمولی از قلات یا ننگر هار ولگمان که به قطعن زمین صاحب ملک و جایداد میشد، تنها صاحب زمین نه که به یک ملاک تبدیل میگردید. توجه کنید که این امکان چگونه در ماده هفتم نظام نامه گنجانیده شده است:

- کسانی که باعیالداری خود از رعایای حکومتی متعلقه، کابل و حکومتهای اعلای سمت مشرقی و جنوبی خواهش زمینداری و رفتن قطعن را داشته باشند برای ترفیهء حال اوشان معافیات ذیل داده میشود:

الف: - برای هر فرد ذکور واناثیهء خانه واری که هفت ساله ویا بالا باشد فی نفر هشت جریب زمین آبی از اراضی که برای ناقلين مخصوص و معین می شود در علاقه و نواحی حکومت قطعن داده میشود.

ب : - قیمت زمین مذکور از طرف ناقلين فی جریب یک شاهی بخزینهء دولت تسليم میشود. نائب الحکومهء قطعن بموجب ماده (10) نظامنامه فروش اراضی قباليهء شرعی برای ناقلين میدهد.

ج:- برای بذر افسانی سال اول فی جریب چهار سیر گندم و جو بضمانت همديگر داده میشود، بعدازسه سال در ظرف سه سال واپس بقرار .... همان سال اول گرفته میشود.

د: - برای چهل جریب زمین دو صد روپیه معادل 182 افغانی 82 پول عوض قیمت خرید قلبه وغیره سامان زمینداری بضمانت همديگر بطور تقاوی داده میشود، بعدازسه سال در ظرف سه سال گرفته میشود.

حالاخانواده ای رادرنظربگیریدکه شش طفل بالای هفت سال دارد(ویاشش طفل راثبت احسانیه میکند) باپدرمادربرطبق بند الف ماده هفتم نظامنامه مستحق 64 جریب زمین آبی میگردد(تقلب کردن ورشوه دادن به مدیرزراعت وکنارآمدن با نائب الحکومه راکنارمیگذاریم).

کسی که 30 جریب زمین آبی در شمال وجنوب کشورداشته باشد(زمین درجه یک) به همان مقدار عایدداردکه مصارف خوارک، پوشاك ودیگرمخارج یک انواده راتکافونموده ومازامصرف نیز تولیدمیکند. وخانواده ایکه قانونا 64 جریب زمین دریافت کرده، بنا به همان آمارحساب ملاک (فؤوال) می آید. غلام محمد غبار در بخش اول "افغانستان درمسیرتاریخ" نیز باهمین معیارکسانی راکه پنجاه یا بیشتر از پنجاه جریب زمین دارندملک یا فؤوال می نامد.(ملک افغانستان بالاتراز تقریباً پنجاه تا پنجصد جریب زمین وبالاتراز آن دارد "(افغانستان درمسیرتاریخ- جلد اول) صفحه 12 چاپ مطبعه دولتی - کابل.

به اینقسم امان الله خان باتصرف زمین های مردم تاجک، ازبک وترکمن در شمال افغانستان درظرف چندماه یک شبان از اهالی زابل یا خردکابل را به یک فؤوال مبدل ساخت. ودلیل انقلاب کردن را ازاو گرفت.

2- حمله بر زمین های اهالی تاجک در کوههای و کاپیسا

بعداز امان الله خان نوبت به نادرشاه رسید، او نقشه مندانه به قصد تحمیل شوونیزم ملاکین و فؤدالهای ملیت پشتوان برآمد. این زمانی بود که، قسمت اعظم سطح مرتفع شمال کشور توزیع شده و در ایالات "قطعن زمین" ساحه بسیار کمی برای توزیع باقی مانده بود. نادرخان و فؤوال های دیگر ملیت پشتوان بادید "همه چیز برای ملیت من" قدرت دولتی را در خدمت چورو چپاول زمین، خانه و جایداد اهالی غیر پشتوان و به ویژه تاجک ها قرار دادند.

غلام محمد غبارمی نویسد: "... چنانکه در حمله بکابل عده ای از خوانین پکتیائی را به اختنام و تاراج داخلی کابل واداشت و از صعوبت زندگی این مردم سو استفاده سیاسی نمود. به این معنی که تاراج ارگ سلطنتی و خانه های طرفداران حکومت سقوی را برای شان مباح نمود. اینها نیز بعداز استیلا بر کابل خزاین ارگ سلطنتی را به یغما بر دند و خانه های متعددی را به بهانه طرفداری از بچه سقاو، تاراج نمودند..."

اما عده ای خوانین پکتیا هریک به نوبه خود آنچه را که میخواستند از دیگران تملک میکردند. چنانچه سر بلند خان جاجی بمجرد رسیدن بکابل، خانه عبدالرحمن خان کوهستانی را که خوش قبلا به طرفداری از بچه سقاو در هزاره جات کشته شده بود تملک نمود. وقتی که ورثه عبدالرحمن خان به نزد شاه عارض و فرمان تخلیه خانه خود را گرفتند، سر بلند خان در جواب فرمان شاه نوشت که: "من و شما یکجا به کابل رسیدیم. اعلیحضرت ارگ را ولجه کرد و من خانه عبدالرحمن خان را پس هروقتیکه اعلیحضرت ارگ را به صاحبش مسترد فرمودند، من نیز خانه را به صاحبش رد خواهم کرد" (افغانستان در مسیر تاریخ جلد دوم ص. 69).

تاراج کابل یک سیاست بود، سیاستی که ملاکین و خوانین ملیت پشتون تحت قیادت آل یحیی آنرا عملی ساختند. از این لحظه این سیاست یک سیاست طبقاتی بود و طبقات حاکمه جدیدی که بقدرت رسیده بودند در مقابل خویش جنبش طبقاتی توده هارا نمی دیدند زیرا وجود نداشت. آنچه را آنها میدید و با وحشیانه ترین وجهی در صدد سرکوب آن برآمده بودند ملیت های بیدفاع و مظلوم غیرپشتون در غرب، شمال و مرکز کشور و به ویژه مردم کوهستان و کوهستان بود.

نادرخان در اول به اهالی کوهستان قول غفو عمومی را داد ولی در سال 1308 نایب سalar عبدالوکیل خان نورستانی و محمدیعقوب والی کابل را در راس هیئتی برای جمع آوری سلاح و پول به کوهستان و کوهستان اعزام نمود. آنها همه داروند از مردم را بودند و آنقدر فشار را بر مردم وارد ساختند که بسیاری از اهالی کوهستان و کوهستان زمین و جایدادشان را به قیمت های خیلی نازل به موندی ها، طوطی خیلها و منگل ها که لشکر حشیری را تشکیل میدادند، فروختند و بسیاری دیگراموال و دارائی شان را بجاگذاشته و از ترس اینکه زنان و دختران شان را مورد تجاوز قرار دهند، فرار کردند. زمینها و جایداد این کته گوری اخیر در مدت کوتاهی بین سربازان قبایل موند، جاجی، منگل، جدران، احمدزای، طوطی خیل توزیع شدند (Afghanistan A new Approach). توزیع این زمین ها اشتهای تصرف زمین را در بین خوانین و ملاکین پکتیائی و مشرقی دامن زد. گل محمدخان موند مشاور و مربی نادرخان بر محمد یعقوب خان و هیئت تحت نظر افشار می آورد که فشار را بر مردم بیشتر سازد. سرانجام مردم کلکان که به ستوه آمده بودند در تابستان سال 1309 دست به اسلحه برده و حکومت محلی کوهستان را تصرف کردند. دولت باشندگان این خبر نیروئی را بسر کردگی عبدالوکیل خان نایب سalar به کوهستان فرستاد و شخص نایب سalar در این جنگ کشته شد. نادرخان بپاداش خدمت او و قصابی

مردم کوهدامن وکلکان مناریادبودش را در دهمزنگ بنا ساخت. (افغانستان در مسیر تاریخ جلد دوم). میناری را که مالامروز در چارسوق دهمزنگ می بینیم مناری است به یاد بودیک جlad جنایتکار تاریخ که دستانش تامرفق بخون مردم کلکان و کوهدامن رنگین میباشد. این دژخیم جنایتکار صدھا تن از جوانان کوهدامن وکلکان را که دهقان یا شبان بودند و حتی نمیدانستند که برای چه بقتل میرسند، از شاخ های درختان توت حلق آویزکرد.

داستانی است که میگویند عبدالوکیل خان یک جوان شورشگر از کوهدامن دستگیر کرده بود مادر این جوان بازنان دیگر آمده بود که آخرین لحظه زندگی فرزنش و ده هاجوان دیگر اتماشا کند. داستان میگوید وقتی آن جوان را پیاپی ریسمانی که از شاخ یک درخت توت کلان آویزان شده بود برند، مادرش دویده اور ادر آغوش گرفت. جوان بمادرش گفت، "مادر گریه نکن. برو به جوانان بگو که حرف پادشاه را باور نکنند". و خود با گردن افراحته بسوی عبدالوکیل خان دیده و نیشخندزان گفت: زورت همین اس که آم بیگناه و بی سلاح را اعدام کنی؟". عبدالوکیل در آخر از مادر آن جوان می پرسد:

- باز هم میتوانی همینطور پرسی بازی؟

مادر آن جوان میگوید که اگر شوهری مانند پدر او داشته باشم، آری؛ ولی از هر مرد نامردی مانند تو نه. نایب سالار آن زن را به یک سرباز میدهد و میگوید" اگه بازار این مردم شوهر کند، باز هم یک یاغی می زاید".

بعد از کشته شدن نایب سالار عبدالوکیل خان نورستانی، دولت جنرال محمد غوث خان را برای سرکوبی خلق شورشگر کوهدامن می فرستد. او از گردن خیرخانه و ده کیپک گرفته تا کوهدامن هرچه را که آباد دید ویران ساخت، آتش زدوهالی را سیر گرفته و از برجهای بلند به زمین انداخت، هر کس را در هرجائی که دستگیر کرده بودند بدون پرس و جواب به آتش بست و کشت. توگوئی که وظیفه داشت تا اهالی تاجک شمالی را از صحنه گیتی محوساً زد. محمدگل خان مومندقیله پرست جنایتکار که در صدد بود تا اهالی قبیله اش را در شمالی اسکان بدهد از نادرخان خواست تا اورابه حیث رئیس تنظیمیه سمت شمال مقرر کند و نادرخان این درخواست را پذیرفت. با شنیدن این خبر محمدگل خان خود راهی جنوبی و مشرقی شد تا لشکر حشری (عشری یا زده نفریک نفر) جمع کند. او به خوانین و رو سای قبایل جنوبی و مشرقی و عده دادکه" دند شمالی از شماست" و به این قسم از اهالی وزیری، مومند، جاجی، مسعود، احمدزی و منگل سپاه عظیمی را به تعداد بیست و پنج هزار نفر جمع آوری کرد. غلام محمد غبار از قول جریده اصلاح می نویسد" جریده اصلاح در شماره های اسد سال 1309 می نویسد: تعداد لشکریان حشری از مردمان احمدزائی، کرو خیل، جاجی، منگل، طوطی خیل، وزیری، وردک، میدان، تگاو بر بیست و پنج هزار تفنگدار بالغ می شد و این غیر از قوای منظم دولتی بود" (افغانستان در مسیر تاریخ جلد دوم صفحه 71). و به تعقیب آن خود این صفحه خونین تاریخ این سر زمین را بینטור می نگارد: " قیام کلکانی ها و داودزائی های کوهدامن در سلطان 1309 شمسی به عمل آمد، محمد گل خان مومند در 2 اسد سال

مذکور به ریاست آن ولایت گماشته شد. او با اتکا به قوه بیست و پنج هزار نفری حشري ويک فرقه عسکر منظم و توپخانه دولتی در پروان و کاپیسا دست به عملیاتی زد که دریک کشور فتح شده خارجی هم مجاز نیست. محمد گل خان مومند قوای حشري و نظامی را در تاراج خانه ها، انهدام دیوارهای باع ها، احراق قلعه ها بگماشت، و خود از شکنجه ولت و کوب واهانت مردم (اعم از قیام کننده ها و مطیع دولت) فروگذار نکرد. او از قیام کننده جان میخواست و از مطیع مال. انکار کننده را چوب میزد و دشنام میداد و حتی تهدید به احضار زنش در مجلس عام می نمود. در خانه هائی که تلاشی میشد و اسلحه و پول بدست نمی آمد زنان خانواده تهدید به فروبردن سوزن در پستان های شان میشد. با این روش تا زمستان سال 1309(برطبق اطلاع شماره 58 روزنامه دولتی اصلاح) محمد گل خان مومند از مردم پروان و کاپیسا 2378 میل تقنگ و 170 تقنگچه، 39384 دانه طلا، و 149206 سکه نقره بیرون کشیده و به کابل تقدیم کرد. البته آنچه را که قوای حشري و نظامی برای خود گرفته بودند داخل این حساب نیست...)(افغانستان در مسیر تاریخ جلد دوم- صفحه 71).

3- تصرف زمین های هزاره ها

فئوال های ملیت پشتوون طی دو حمله در قرن 19 زمین های مردم هزاره را متصرف شدند. حمله اول در بین سالهای 1826-1870 است که عمدتاً با دوره سلطنت امیر دوست محمدخان مصادف میباشد. در این دوره زمین های مردم هزاره را دروردک، غزنی، قره باغ و هم چنین در غور و بادغیس متصرف شدند. دوره دوم با سلطنت امیر عبدالرحمن خان آغاز میشود. امیر عبدالرحمن خان که در سال 1881 بر سریر سلطنت تکیه زد، کارش را برای ایجاد یک دولت متمرکز فئوالی با قتل عام مردم در کنرا آغاز کرد. امیر در سال 1891 بسوی هزاره جات روآورد. خوانین بزرگ و فئوالهای هزاره مانند محمد عظیم بیگ خان قوم سه پای دایزنگی در سال 1886 به امیر تسلیم شده و رتبه سرداری گرفته بود، پسران سردار شیر علیخان جاغوری بعداز محمد عظیم بیگ سه پای، بخاطر حفظ جاه و مکنت خود به امیر تسلیم شده و دوشادوش امیر به ستم واستبداد بر مردم فقیر و بیفاع هزاره دست زدند. غلام محمد غبار مینویسد "امیر عبدالرحمن خان آن فئوال های هزاره را که به دولت خدمت کرده بودند اعزاز نموده و رتبه و معاش داد و از آن جمله بود سلطان علی خان جاغوری پسر سردار شیر علیخان که مستمری سالانه چهار هزار و سه صد روپیه و پنجاه و چهار خروار غله گرفت، زیرا نامبرده اکثر سرکردگان شورش را بدست آورده و به دولت سپرده بود و هم تصادیق این خدمت را از جنرال شیر محمد خان و کرنیل محمد حسن خان فرهادوسمندرخان حاکم ارزگان بدست داشت (افغانستان در مسیر تاریخ صفحه 669 جلد اول)

بعد از سرکوب خونین هزاره جات سمندرخان و کرنیل محمد حسن خان و پسران سردار شیر علی خان (رقیب خوانین قلندر در ارزگان) آنقدر بد همان و شبانان طایفه های دایه فولادی و قلندر که از کشتار سردار عبدالقدوس خان در ارزگان باقی مانده بودند فشار آوردنده آنها از ترس زمین ها و جایدادشان را ره‌آورده فرار نمودند. به این‌قسم از اواخر ربع اول قرن 19 الی اواخر قرن 19 در مدت 70 سال تمام

زمین های زراعتی متعلق به مردم هزاره را در شمال شرق، شرق و جنوب هزاره جات کنونی از این مردم گرفتند.

اماکن نکته در اینجا قابل تذکر است و آن اینکه امیر عبدالرحمان هزاره هارا با خاطر زمین های شان قتلعام نکرد. او در تلاش ایجادیک دولت متمرکز فوادی بود و در همین راستا دست به قتل عام زد. خوانین و فوادهای هزاره در اول عرض حال خود را به مردم برداشت و بعد اطواری که در بالا تذکر داده شد، برخی از آنها به امیر تسليم شده و ننتها مردم را در میدان مبارزه تنها گذاشتند، بلکه خود نقش دسته تبر امیر جlad را بازی کردند. اگرچند امیر عبدالرحمان خان بیشتر از نصف مردم هزاره را قتل عام و فراری ساخت، ولی سلطان آل یحیی عرصه زندگی را بدتر از امیر برای مردم تنگ ساختند. زمانیکه نادرخان بر سریر قدرت تکیه زد فقط مراتع و چراگاه های افغانستان مرکزی در دره های تنگ کوهستان ها در اختیار مردم هزاره باقیمانده بود. سلطان آل یحیی برای فراری ساختن آنها مالیات کمر شکن را بر مواشی شان وضع نمود. این مالیات را مامورین دولتی واربابان و خوانین محلی هزاره از مردم جمع میکردند. آنها هر کدام مضاف بر "حق دولت" "حق" خود را نیز از مردم میگرفتند در حقیقت امر مردم دوچند آنچه را که مالیه شمرده میشد می پرداختند. یک خانواده هزاره سال تمام زحمت میکشید و در آخر سال باز هم نمیتوانست مالیه مواشی را تهیه کند. صرف نظر از اینکه این خانواده در طول سال نمیتوانست از شیر، ماست و روغن حیوانات استفاده کند، در طول سال درسایه ترس زندگی میکرد. آنچه از چند گوسفند و بز برای یک خانواده باقی میماند پشم، دوغ و دربهترین صورت قروت بود و بسیار کمبودی مواد غذائی، قلت و بیتامین ها، پروتئین و بیومین در بدن موجب تخریب سریع ارگان حیاتی بدن شده و با گذشت هر روز مقدار مصرف انرژی بمراتب بالاتر از کسب آن میزان میشود. به اینصورت حد اوسط عمر در مجموع و در بین زنان بسرعت فوق العاده پائین آمده وزنان در سن 40 الی 45 سالگی میمیرند. این امر موجب آن شد که هزاران هزارخانواده هزاره افغانستان را به قصد کشورهای همسایه ترک کنند. در همین زمان روحانیون هزاره و سادات (آقای رئیس دریکاولنگ)، میرعلی احمد و سید سرور واعظ در کابل، شیخ اصف محسنی در قدهار) مردم را توصیه میکردند که برای "شاه" عمر دراز استدعا کنند. فوادهای خوانین هزاره مانند سکان خانگی سر بر آستان شاه نهاده بودند. سرانجام مردم به جان رسیدند و تحت قیادت محمد ابراهیم گاو سوار علیه دولت سلاح برداشتند. برای طبقات حاکمه هیچ کابوسی و حشتناک تراز قیام مسلحانه خلق نیست، شاه که میدید به خاطر مالیات مواشی با قیام مسلحانه مردم هزاره روبرو خواهد شد، سنا تور نادر علیخان جاغوری را در راس هیئتی نزد ابراهیم گاو سوار فرستاد. او ابراهیم گاو سوار را با حیله و وعده و عیداز کوه پائین آورد و هنگامیکه به دهمزنگ رسید دست هایش را بست و به دربار برد. ظاهر شاه مالیه بر مواشی هزاره هارا "بخشید"، نادر علیخان را معتمد و نماینده دربار در سنا مقرر کرد، برادرش احمد علیخان را رتبه جنرالی داد (در حالیکه هزاره ها در آن زمان در اردو از رتبه خرد ضابطی بالاتر نمیرفت).

اینست گوشه ای از تاریخ خونین افغانستان. این تاریخ نشان میدهد که ملاک- کمپرادور های افغانستان با حیله و تزویر و سرانجام کشتار و قتلعام های وحشیانه عمدتاً از وحدت اهالی اینسوزمین و حرکت آنها بسوی رشد و انکشاف جامعه جلوگیری به عمل آورده اند. اختراع اسم بی مسمی "ملت افغان"، "افغانیت"، "ملت ما" وغیره نیز محصول این مونتاژ کاری های ارتجاعی میباشد. "سا" با بیشمری از ما میطلبد که علیه اینگونه خیانت های ملاک- کمپرادور ها حرف نزنیم و بزعم خودش کمونیست های اینطور حرف نمیزند.

پایان فصل یازدهم

مأموریت های افغانستان

20 ام سپتامبر 2014

با این آدرس با ما در تماس شوید

P.O. Box 1
Station H
Montreal Quebec
H3G 2K5
CANADA

www.shoresh.eu
shoresh2008@gmail.com